ଓଡ଼ିଶା ସରକାର

ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନ ସଭାରେ
୧୯୭୯-୮୦ ମସିହାର ବଜେଟ
ଉପସ୍ଥାପନ କରି
ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ଡକ୍ଟର ରାମପ୍ରସାଦ ମିଶ୍ରଙ୍କ
ଅଭିଭାଷଣ

ମାର୍ଚ୍ଚ ୫, ୧୯୭୯

ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନସଭାରେ

୧୯୭୯-୮୦ ମସିହା ବଜେଟ ଉପସ୍ଥାପନ କରି

ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ଡକ୍ଟର ରାମପ୍ରସାଦ ମିଶ୍ରଙ୍କ

ଅଭିଭାଷଣ

ମହାଶୟ,

୧୯୭୯-୮୦ର ବାର୍ଷିକ ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀ ଓ ବଜେଟ ସଂକ୍ରାନ୍ତୀୟ କାଗଜପତ୍ର ମାନ୍ୟବର ସଭ୍ୟମାନେ ପାଇଛନ୍ତି । ଗତବର୍ଷର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଅନୁସରଣ କରି ବଜେଟ କାଗଜପତ୍ର ଅଧିକ ମାର୍ଜିତ କରାଯାଇଅଛି । ଓଡ଼ିଆ ଓ ଇଂରାଜୀ-ଦୋଭାଷୀରେ ପ୍ରଥମଥର ପାଇଁ ଏହି ବଜେଟ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିବାରୁ ଭାଷାନ୍ତର ସବୁସ୍ଥଳରେ ଯଥାଯଥ ନ ହୋଇ ଥାଇପାରେ । ମାନ୍ୟବର ସଭ୍ୟମାନେ ଏହା ହୃଦୟଙ୍ଗମକରି ଭବିଷ୍ୟତରେ ବଜେଟ ଉପସ୍ଥାପନରେ ଉନ୍ନତି ନିମନ୍ତେ ତାଙ୍କର ମୂଲ୍ୟବାନ ପରାମର୍ଶ ଦେବାପାଇଁ ମୁଁ ଅନୁରୋଧ କରୁଛି ।

୨—ଗତବର୍ଷ ବଜେଟ ଉପସ୍ଥାପନ କଲାବେଳେ ମୁଁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲି ଯେ ଦେଶବାସୀଙ୍କ ଆଶାଆକାଂକ୍ଷା ପୂରଣ ପାଇଁ ସର୍ବାଙ୍ଗୀନ ବିକାଶ କରାଯିବ । ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯେଉଁ ଆଶାନୁରୂପ ଅଗ୍ରଗତି ଘଟିଛି ତାହା ବାସ୍ତବିକ ଉତ୍ସାହ—ଜନକ । ପ୍ରଚୁର ଫସଲ ଅମଳ ହୋଇଛି; ଦରଦାମ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ସ୍ଥିର ରହିଛି ଏବଂ ଖାଉଟି ଦ୍ରବ୍ୟ ସନ୍ତୋଷଜନକ ଭାବେ ମିଳୁଛି । ବାରମ୍ବାର ପ୍ରାକୃତିକ ଦୁର୍ବିପାକ ସତ୍ତ୍ୱେ ଚଳିତ ବର୍ଷ ଖାଦ୍ୟଶସ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ ପରିମାଣ ଗତବର୍ଷ ସ୍ତରରେ ପହଞ୍ଚିବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଏ । ତେଣୁ, ଖାଦ୍ୟ ପରିସ୍ଥିତିରେ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଅସୁବିଧାର ସମ୍ଭାବନା ନାହିଁ । ଅର୍ଥନୈତିକ ଅଭିବୃଦ୍ଧିର ସମ୍ଭାବନା ବେଶ୍ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ । ସଂପ୍ରସାରିତ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ଫଳରେ ଅର୍ଥନୀତି ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ ହେବ, କର୍ମସଂସ୍ଥାନ ସୁଯୋଗ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ଅବସ୍ଥା ସୁଗମ ହେବ । ଏହା ସତ୍ତ୍ୱେ ଆତ୍ମପ୍ରସାଦ ଲାଭ କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ବର୍ଷାଭାବ ଘଟିଲେ ଗୋଟିଏ ବର୍ଷରେ ହିଁ ଆମର ସଞ୍ଚିତ ଥିବା ବିପୁଳ ଖାଦ୍ୟ ଶସ୍ୟ ନିଃଶେଷ ହୋଇଯାଇପାରେ ଏବଂ ଆମେ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇପାରୁଁ ।

୩—ମାନ୍ୟବର ସଦସ୍ୟମାନେ ଜାଣନ୍ତି ଓଡ଼ିଶାରେ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ପ୍ରପୀଡ଼ିତ ଲୋକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଖୁବ୍ ବେଶୀ । ଲୋକସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ସହିତ ଏମାନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟ ଦ୍ରୁତ ବୃଦ୍ଧି ପାଉଛି । ଅଧିକ ସମ୍ବଳ ବିନିଯୋଗ କରି ଉନ୍ନୟନ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ କଲେ ଯାଇ ଆମର ଅର୍ଥନୈତିକ ସମସ୍ୟାର ସ୍ଥାୟୀ ସମାଧାନ ହୋଇପାରିବ ଏବଂ ଦୀର୍ଘଦିନ ଧରି ରହି ଆସିଥିବା ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ତଥା ଅନଗ୍ରସରତା ଦୂର ହୋଇ ପାରିବ ।

୪—ମହାଶୟ, ଏହି ପୃଷ୍ଠଭୂମିରେ ୧୯୭୮—୭୯ର ସଂଶୋଧିତ ଅନୁମାନ ଓ ୧୯୭୯-୮୦ର ବଜେଟ ଅନୁମାନର କେତେକ ମୁଖ୍ୟ ରୂପରେଖ ମୁଁ ଗୃହରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବି । ୧୯୭୮-୭୯ ବଜେଟରେ ୧୨ କୋଟି ଟଙ୍କା ନିଅଣ୍ଟ ପଡ଼ିବ ବୋଲି ଅନୁମାନ କରାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ନିଅଣ୍ଟ ପୂରଣ ନିମନ୍ତେ ଅତିରିକ୍ତ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସାହାଯ୍ୟ ମିଳିବା ଆଶା ଥିବାରୁ ସଂଶୋଧିତ ଅଟକଳରେ କୌଣସି ନିଅଣ୍ଟ ଦର୍ଶାଯାଇ ନାହିଁ ।

୫—ଆଗାମୀ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ସପ୍ତମ ଅର୍ଥ କମିଶନଙ୍କର ପଞ୍ଚବାର୍ଷିକ ଅନୁଦାନର ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ । ଅର୍ଥ କମିଶନ ଓଡ଼ିଶା ପାଇଁ ପୂର୍ବାପେକ୍ଷା ଅଧିକ ସମ୍ବଳ ହସ୍ତାନ୍ତର ସୁପାରିଶ କରିଥିଲେ ହେଁ, ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅର୍ଥନୈତିକ ତାରତମ୍ୟ ହ୍ରାସ ଦିଗରେ ସଂଘୀୟ ଅର୍ଥ ବଣ୍ଟନ ପ୍ରଣାଳୀରେ ପରିବର୍ତ୍ତନର ଅଭାବ ଆମକୁ ଦୁଃଖିତ କରିଛି । ଅର୍ଥ କମିଶନ ଆଞ୍ଚଳିକ ବୈଷମ୍ୟ ଦୂରୀକରଣରେ ସହାୟକ ହେବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟାପକ ତାରତମ୍ୟ ରଖି ଅର୍ଥ ମଂଜୁର କରିଛନ୍ତି । ଏହାଫଳରେ ସମୃଦ୍ଧିଶାଳୀ ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଅଧିକ ବଳକା ସଂପଦ ପାଇଥିବା ସ୍ଥଳେ ଓଡ଼ିଶା ଭଳି ଦୁର୍ବଳ ରାଜ୍ୟର ବଳକା ବୋଲି କିଛି ନାହିଁ । ସଂପଦକ୍ଷମ ରାଜ୍ୟ—ଗୁଡ଼ିକ ଅଧିକ ସମ୍ବଳ ହେତୁ ବଡ଼ ବଡ଼ ଉନ୍ନୟନ ଯୋଜନା କରି ଅଗ୍ରସର ହେଉଥିବା ବେଳେ ଦୁର୍ବଳ ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ସେ ସବୁ ସୁବିଧାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇ ପଛରେ ପଡ଼ି ରହିବେ । ଏହା ଆଞ୍ଚଳିକ ବୈଷମ୍ୟ ହ୍ରାସ କରିବା ପାଇଁ ଘୋଷିତ ଜାତୀୟ ନୀତିର ପ୍ରତିକୂଳ ହୋଇଥିବାରୁ ଆମେ ଉନ୍ନୟନ ଯୋଜନା ବାବଦ କେନ୍ଦ୍ର ସାହାଯ୍ୟ ବଣ୍ଟନରେ ଓଡ଼ିଶା ପାଇଁ ବିଶେଷ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଓ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବିଚାର ପାଇଁ ଦାବୀ କରିଛୁ ।

୬—୧୯୭୯-୮୦ର ବଜେଟ ଅର୍ଥ କମିଶନଙ୍କ ସୁପାରିଶ ଉପରେ ଆଧାରିତ । ଏଥିରେ ରାଜସ୍ୱ ସହିତ ଖାପ ଖୁଆଇ ବ୍ୟୟ ବରାଦ କରିବା ସଂଗେ ସଂଗେ ଆର୍ଥିକ ପରିଚାଳନା କ୍ଷେତ୍ରରେ କଠୋର ଶୃଙ୍ଖଳା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଛି । ବଜେଟରେ ଅଣ-ଯୋଜନା ରାଜସ୍ୱ ବ୍ୟୟ ପରିମାଣ ୩୫୭ କୋଟି ୪୫ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଅଟକଳ କରାଯାଇଛି ।

ଏହା ୧୯୭୮-୭୯ ସଂଶୋଧିତ ଅନୁମାନ ତୁଳନାରେ ଶତକଡ଼ା ୧୫·୬ ଭାଗ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ବଜେଟରେ ପଞ୍ଚମ ପଞ୍ଚବାର୍ଷିକ ଯୋଜନାରେ ହୋଇଥିବା ପରିକଳ୍ପନା-ମାନଙ୍କର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସହିତ ଜଳସେଚନ, ରାସ୍ତାଘାଟ ଏବଂ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଓ ଚିକିତ୍ସା ପାଇଁ ଅଧିକ ବ୍ୟୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରା ଯାଇଛି । ଜଳସେଚନର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଓ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଚଳିତ ବର୍ଷରେ ୨କୋଟି ୪୨ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଥିବାସ୍ଥଳେ ବଜେଟରେ ୫ କୋଟି ୪୧ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ରଖାଯାଇଛି । ରାସ୍ତାଘାଟ ପାଇଁ ୬ କୋଟି ୨୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଥିବା ସ୍ଥଳେ ୧୦ କୋଟି ୫୭ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ରଖାଯାଇଛି । ଏହାଛଡ଼ା ସ୍ୱାୟତ୍ତ ଶାସିତ ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ରାସ୍ତାଘାଟ ମରାମତି ନିମନ୍ତେ ୫ କୋଟି ୮ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି । ଚଳିତବର୍ଷରେ ଏଥିପାଇଁ ମାତ୍ର ୯୨ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟବସ୍ଥାଥିଲା । ଚିକିତ୍ସାଳୟମାନଙ୍କରେ ଔଷଧ ଓ ରୋଗୀଙ୍କ ଖାଦ୍ୟ ପାଇଁ ଚଳିତ ବର୍ଷରେ ୩ କୋଟି ୪୨ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଥିବା ସ୍ଥଳେ ବଜେଟରେ ୪ କୋଟି ୨୮ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ରଖାଯାଇଛି । ନୂତନ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ଜେଲ ସଂସ୍କାର ଉନ୍ନତି, ଶାସନ ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କ ପୁନର୍ଗଠନ ଏବଂ ପୁଲିସ ସଂଗଠନର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ବଜେଟରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି ।

୭—ଅଣଯୋଜନା କ୍ଷେତ୍ରରେ ପୂର୍ବବର୍ଷପରି ଶିକ୍ଷାପାଇଁ ଅର୍ଥ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ବିଶେଷ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଛି ଓ ଏ ବାବଦରେ ୮୪ କୋଟି ୧ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ରଖାଯାଇଛି । ପୁଲିସ ବାବଦରେ ୨୧ କୋଟି ୪୩ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଏବଂ ଜେଲସଂସ୍ଥା ପାଇଁ ୨ କୋଟି ୬୧ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ରଖା ଯାଇଛି । ସୁଧ ବାବଦରେ ୪୭ କୋଟି ୧ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇଛି ।

୮—ମୂଳଧନ ବାବଦ ଖର୍ଚ୍ଚ ଏବଂ ଋଣ ପରିଶୋଧ ପାଇଁ ମୋଟ ୧୨୬ କୋଟି ୬୨ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଅଟକଳ କରାଯାଇଛି ।

୯—ବର୍ତ୍ତମାନ ୧୯୭୯-୮୦ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷର ବାର୍ଷିକ ଯୋଜନାର ଖର୍ଚ୍ଚ ଅଟକଳ ବିଷୟରେ ଆଲୋକପାତ କରିବି । ପଞ୍ଚମ ପଞ୍ଚବାର୍ଷିକ ଯୋଜନା ସମୟରେ ଶେଷ ହୋଇଥିବା ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଅଣଯୋଜନା ବ୍ୟୟ ବାବଦକୁ ଅଧିକ ସମ୍ବଳ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ନୂଆ ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନା ବ୍ୟୟ ଅଟକଳ ବୃଦ୍ଧି କରିବାରେ ଆମେ ସକ୍ଷମ ହୋଇ ପାରିଛୁ । ୧୯୭୯-୮୦ ରାଜ୍ୟ ବାର୍ଷିକ ଯୋଜନାରେ ୨୦୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ଅଟକଳ କରାଯାଇଛି । ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ୩୯ କୋଟି ୩୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ସମ୍ମିଳିତ ପାଣ୍ଠି ହିସାବ ବହିର୍ଭୁତ ହୋଇଥିବାରୁ, ବଜେଟରେ ୧୬୦ କୋଟି ୬୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ

ମଂଜୁରୀ ଦର୍ଶାଯାଇଛି । ଅର୍ଥବ୍ୟବସ୍ଥା ନିମ୍ନମତେ କରାଯାଇଛି :

		ଟଙ୍କା (କୋଟି ହିସାବରେ)	ମୋଟ ବ୍ୟୟ ଅଟକଳର ଶତାଂଶ
(କ) କୃଷି ଓ ଆନୁସଂଗିକ ସେବା ଏବଂ ସମବାୟ	..	୪୫·୦୮	୨୨·୫୪
(ଖ) ଜଳ ଏବଂ ବିଦ୍ୟୁତଶକ୍ତି ଉନ୍ନୟନ	..	୧୧୦·୦୦	୫୫·୦୦
(ଗ) ଶିଳ୍ପ ଓ ଖଣି	..	୬·୯୦	୩·୪୫
(ଘ) ପରିବହନ ଓ ଯୋଗାଯୋଗ	..	୧୧·୧୪	୫·୫୭
(ଙ) ସମାଜ ସେବା	..	୨୫·୦୩	୧୨·୫୨
(ଚ) ଆର୍ଥିକ ଏବଂ ବିବିଧ ସେବା	..	୧·୮୫	୦·୯୨
		୨୦୦,୦୦	୧୦୦,୦୦

ଯୋଜନା ବ୍ୟୟ ଅଟକଳ ସହିତ "କାମ ପାଇଁ ଶସ୍ୟ" କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ୨୦ କୋଟି ୩୪ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଗହମ ମିଳିବା ସଂଗେ ସଂଗେ ଆଦିବାସୀ ଅଞ୍ଚଳରେ ଉନ୍ନୟନ କାର୍ଯ୍ୟପାଇଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସାହାଯ୍ୟ ବାବଦରେ ମଧ୍ୟ ୯ କୋଟି ୭୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମିଳିବ । ତେଣୁ ରାଜ୍ୟର ବାର୍ଷିକ ଯୋଜନାର ମୋଟ ବ୍ୟୟ ଅଟକଳ ୨୩୦ କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ହେବ ।

୧୦ —ବଜେଟରେ କେନ୍ଦ୍ର ସ୍ୱୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ଓ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ଅଧିକ ୫୩ କୋଟି ୬୭ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମିଳିବ ବୋଲି ରଖାଯାଇଛି । ସେହି ଉନ୍ନୟନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଅଧିକାଂଶ ବ୍ୟୟ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ବହନ କରୁଥିବାରୁ ଆମ ବଜେଟ ଉପରେ ସେଗୁଡ଼ିକର ଆର୍ଥିକଭାର ଖୁବ୍ କମ୍ ।

୧୧—ବର୍ତ୍ତମାନ ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷେତ୍ରରେ କେତେକ ବିଶେଷ ଉନ୍ନୟନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ବିଷୟରେ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଆଭାସ ଦେବି ।

୧୨—କୃଷି ଆମ ରାଜ୍ୟର ସର୍ବାଧିକ ଲୋକଙ୍କ ଜୀବନଧାରଣର ପ୍ରଧାନ ଅବଲମ୍ବନ । ତେଣୁ କୃଷି ବିକାଶ ଯୋଜନା ପ୍ରତି ସବୁବେଳେ ଆମ୍ଭେମାନେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଦୃଷ୍ଟି ଦେଇ ଆସିଛୁ । ମାନ୍ୟବର ସଭ୍ୟମାନେ ବୋଧହୁଏ ଜାଣିଥିବେ ଯେ ଆଧୁନିକ ବିଜ୍ଞାନର ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଜନକ ଅଗ୍ରଗତି ଉଦ୍ଭିଦ ଓ ପ୍ରାଣୀମାନଙ୍କ ବିକାଶ ଦିଗରେ ଆମ ରାଜ୍ୟର ଯଥେଷ୍ଟ ପରିମାଣରେ ପ୍ରୟୋଗ ନ ହୋଇ ପାରିଥିବାରୁ ଅର୍ଥନୈତିକ ପ୍ରଗତିରେ ବିଶେଷ ସହାୟକ ହୋଇନାହିଁ । କୃଷି ସଂପ୍ରସାରଣ, ତାଲିମ ଏବଂ ପ୍ରଦର୍ଶନ ମାଧ୍ୟମରେ ଆଧୁନିକ ବୈଜ୍ଞାନିକ ପଦ୍ଧତି କୃଷକମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚାଇବା ଆମର ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ । କୃଷି-ବିକାଶକୁ ସହାୟକ ହେଉଥିବା ଫଳଚାଷ, ଗୋପାଳନ, ମତ୍ସ୍ୟଚାଷ ଏବଂ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଜଂଗଲର ବିକାଶରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଆରୋପ କରାଯାଇଅଛି । ସମବାୟ ସଂସ୍ଥା ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟାପକ ଋଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ସାର ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କୃଷି ଉପକରଣ ବଣ୍ଟନ କରି କୃଷି-ଉନ୍ନତିରେ ସହାୟକ ହେବେ । ମୃତ୍ତିକା ସଂରକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟ ସଂପ୍ରସାରିତ ହେବ । ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ କରାଯାଇ ଚକବନ୍ଦୀ ଯୋଜନା ଆଗେଇ ନେବାକୁ ହେବ । ବଜେଟରେ କୃଷି, ଆନୁସଂଗିକ ସେବା-ସମବାୟ ଓ କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳସେଚନ ଯୋଜନା ପାଇଁ ୪୫ କୋଟି ୮ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି ।

୧୩—କୃଷିର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ଜଳସେଚନର ସଂପ୍ରସାରଣରେ ଅର୍ଥ ବିନିଯୋଗ ଅତୀବ ଆବଶ୍ୟକ । କୃଷି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉତ୍ପାଦନ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ବିସ୍ତୃତ ଜଳ ସଂପଦର ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିନିଯୋଗ ଆମର ଲକ୍ଷ୍ୟ । ବଜେଟରେ ଜଳସେଚନ ପାଇଁ ୫୪ କୋଟି ୫୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଅର୍ଥ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି । ରାଜ୍ୟର ଜଳସେଚନ ଉନ୍ନୟନରେ ଆଞ୍ଚଳିକ ବୈଷମ୍ୟ ଦୂରୀକରଣ ପାଇଁ ଆଦିବାସୀ ଅଧ୍ୟୁଷିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରଭାବେ ବ୍ୟୟ ଅଟକଳର ଶତକଡ଼ା ୫୩·୫ ଭାଗ ଖର୍ଚ୍ଚ କରାଯିବ । ବଜେଟରେ ଜଳସେଚନ ପାଇଁ ରଖା ଯାଇଥିବା ବ୍ୟୟ ଅଟକଳ ସହିତ କୃଷି ପୁନଃ ଅର୍ଥ ଲଗାଣ ଓ ଉନ୍ନୟନ କର୍ପୋରେସନଠାରୁ ମଧ୍ୟ ଅର୍ଥ ସାହାଯ୍ୟ ମିଳିବ । ବିଶ୍ୱବ୍ୟାଙ୍କ ଅଧୀନସ୍ଥ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଉନ୍ନୟନ ସଂଘଠାରୁ କେତେକ ଯୋଜନା ପାଇଁ ଅର୍ଥ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇବା ପ୍ରସ୍ତାବ ମଧ୍ୟ ଅଛି । ୧୯୭୯-୮୦ ବର୍ଷରେ ୭ଟି ମଧ୍ୟମ ଜଳସେଚନ ଯୋଜନା, ଯଥା ପୁରୀ ଜିଲ୍ଲାର ଡାହୁକା, ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାର ରାମନଦୀ, କଳାହାଣ୍ଡି ଜିଲ୍ଲାର ସୁନ୍ଦର ଓ ସାଇପଲା, ମୟୁରଭଞ୍ଜ ଜିଲ୍ଲାର ନେସା ଓ ଖଡ଼କେଇ ଏବଂ ଢେଙ୍କାନାଳ ଜିଲ୍ଲାର ଦାଦରଘାଟୀ ଯୋଜନାମାନ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କରାଯିବ । ମହାନଦୀ ଓ ବିରୂପା ନଦୀର ନୂତନ ବ୍ୟାରେଜ କାର୍ଯ୍ୟ ହାତକୁ ନିଆଯିବ । ଆସନ୍ତା ବର୍ଷ ବୃହତ୍, ମଧ୍ୟମ, କ୍ଷୁଦ୍ର ଓ ଉଠାଜଳସେଚନ ଯୋଜନା ଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ରାଜ୍ୟରେ ଅଧିକ ୧,୨୩,୩୯୭ ହେକ୍ଟର ଜମିରେ ଜଳସେଚନ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖାଯାଇଛି ।

୧୪—ବିଦ୍ୟୁତଶକ୍ତିର ଚାହିଦା ବୃଦ୍ଧି ପାଉଥିବାରୁ ତା'ର ବିକାଶ ପାଇଁ ବିଶେଷ ଅଗ୍ରାଧିକାର ଦିଆଯାଇଛି । ଏଥିପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ବିଦ୍ୟୁତ ବୋର୍ଡ ବିନିଯୋଗ କରୁଥିବା ୩୭ କୋଟି ୫୭ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ସମେତ ମୋଟ ୭୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ଆସନ୍ତା ବର୍ଷ ବିନିଯୋଗ କରାଯିବ । ୧୯୭୭-୭୮ ଶେଷବେଳକୁ ଆମ ବିଦ୍ୟୁତ ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ପାଦନ ସାମର୍ଥ୍ୟ ଥିଲା କେବଳ ୯୧୪ ମେଗାଓ୍ୱାଟ୍ । ତାଳଚେର ତାପଜ ବିଦ୍ୟୁତ୍ କେନ୍ଦ୍ର ସଂପ୍ରସାରଣ ପ୍ରକଳ୍ପର ପ୍ରଥମ ୟୁନିଟ୍ ୧୯୭୯ରେ ଓ ଦ୍ୱିତୀୟ ୟୁନିଟ୍ ୧୯୮୦ରେ ଚାଲୁ କରାଯିବା ଫଳରେ ରାଜ୍ୟରେ ବିଦ୍ୟୁତ ଉତ୍ପାଦନ ସାମର୍ଥ୍ୟ ୧୧୩୪ ମେଗାଓ୍ୱାଟକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ । ୧୯୭୯-୮୦ରେ ୨,୦୪୮ଟି ଗ୍ରାମକୁ ବିଦ୍ୟୁତ ଶକ୍ତି ଯୋଗାଇ ଦିଆ ଯାଇ ଗ୍ରାମ୍ୟ ବିଦ୍ୟୁତକରଣ କାର୍ଯ୍ୟର ଗତିକୁ ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ କରାଯିବ । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଗ୍ରାମ୍ୟ ବିଦ୍ୟୁତକରଣ ନିଗମ, କୃଷି ପୁନଃ ଅର୍ଥ ଲଗାଣ ଓ ବିକାଶ ନିଗମ ଏବଂ ବ୍ୟବସାୟୀ ବ୍ୟାଙ୍କମାନଙ୍କଠାରୁ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଅର୍ଥ ମିଳିବ ।

୧୫—କର୍ମସଂସ୍ଥାନ ସୁଯୋଗ ସର୍ବାଧିକ ପରିମାଣରେ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଗାଁଗହଳ ଓ ଛୋଟ ସହରମାନଙ୍କରେ ବ୍ୟାପକଭାବରେ କୁଟୀର ତଥା କ୍ଷୁଦ୍ରଶିଳ୍ପର ବିକାଶ ସାଧନ ପାଇଁ ଶିଳ୍ପ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଖଦୀ, ହସ୍ତଶିଳ୍ପ, ନଡ଼ିଆକତା, ଲୁଣ ଓ ହସ୍ତତନ୍ତ ଶିଳ୍ପର ବିକାଶ ପ୍ରତି ବିଶେଷ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଛି । ଚମଡ଼ା ଶିଳ୍ପ ଓ ରେଶମ ଚାଷର ବିକାଶ ମଧ୍ୟ କରାଯାଉଛି । ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଅର୍ଥ ନିଗମ, କ୍ଷୁଦ୍ର ଓ ମଧ୍ୟମ ଶିଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକର ବିକାଶ ଦିଗରେ ବିଶେଷ ସହାୟକ ହୋଇ ପାରିଛି ଏବଂ ଋଣଦାନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଏହା ଆହୁରି ଅଧିକ ଅର୍ଥ ଲଗାଣ କରିବ । ଦ୍ରୁତ ଗତିରେ ଶିଳ୍ପ ବିକାଶ ଘଟାଇବା ପାଇଁ ସବୁ ଜିଲ୍ଲାରେ ଜିଲ୍ଲା ଶିଳ୍ପ କେନ୍ଦ୍ରମାନ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି । କ୍ଷୁଦ୍ର ଓ କୁଟୀର ଶିଳ୍ପର ବିକାଶ ପାଇଁ ୩ କୋଟି ୫୨ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଓ ବୃହତ୍ ଓ ମଧ୍ୟମ ଶିଳ୍ପର ବିକାଶ ପାଇଁ ୩ କୋଟି ୩୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବଜେଟରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି ।

୧୬—ରାସ୍ତାଘାଟର ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣର ଉନ୍ନତି ତଥା ନୂତନ ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣ ଉପରେ ଜୋର ଦିଆଯାଇଛି । ପ୍ରଧାନ ରାସ୍ତାମାନଙ୍କ ସହ ନୂଆ ରାସ୍ତା ଯୋଗ କରାଯିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଶାଖା ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ କରାଯିବ । ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳର ଅର୍ଥନୈତିକ ଉନ୍ନତି ନିମନ୍ତେ ଏହି ମୌଳିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏକାନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଇ ବଜେଟରେ ସଡ଼କ ଉନ୍ନୟନ ବାବଦରେ ୮ କୋଟି ୮୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି ।

୧୭—ଆସନ୍ତାବର୍ଷ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ପାନୀୟ ଜଳଯୋଗାଣ ପରିକଳ୍ପନା-ଗୁଡ଼ିକରେ ୪ କୋଟି ୯ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହେବା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରଖା ଯାଇଛି । ପ୍ରତି ଗ୍ରାମକୁ ପାନୀୟ ଜଳର ସୁବିଧା ଯୋଗାଇ ଦେବାର ଉଦ୍ୟମ ସ୍ୱରୂପ କୂପ ନିର୍ମାଣ ଓ ନଳକୂପ ସ୍ଥାପନ ସକାଶେ ଅଭିପ୍ରେତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ସଂପ୍ରସାରିତ କରାଯାଇଛି । ସମସ୍ୟାସଙ୍କୁଳ ଗ୍ରାମ ଓ ଜଳାଭାବଗ୍ରସ୍ତ ଅଞ୍ଚଳଗୁଡ଼ିକୁ ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇଛି । ନଳକୂପଗୁଡ଼ିକର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଓ ମରାମତି ପାଇଁ ଭ୍ରାମ୍ୟମାଣ ୟୁନିଟମାନ ରଖାଯାଇଛି ।

୧୮—ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ଚିକିତ୍ସା ସଂପ୍ରସାରଣ, ରୋଗ ପ୍ରତିଷେଧ ଓ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ, ପରିବାର ତଥା ଶିଶୁ କଲ୍ୟାଣ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଆମ ସାଧାରଣ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ନୀତିର ପ୍ରଧାନ ଅଂଶ । ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ରଗୁଡ଼ିକ ଜରିଆରେ ଉଭୟ ପ୍ରତିଷେଧକ ଓ ଚିକିତ୍ସାମୂଳକ ସେବା ଯତ୍ନ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇ ଥାଏ । ଉକ୍ତ କେନ୍ଦ୍ରଗୁଡ଼ିକୁ ୧୯୭୮-୭୯ ମସିହାରେ ୧ କୋଟି ୭୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିବା ସ୍ଥଳେ ଆଗାମୀ ବର୍ଷ ୨ କୋଟି ୨୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ବର୍ଦ୍ଧିତ ଅର୍ଥ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି । ଚଳିତ ବର୍ଷ ୪ଟି ଜିଲ୍ଲାରେ ଗ୍ରାମ୍ୟ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ-କର୍ମୀ ପରିକଳ୍ପନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଅଛି । ଆସନ୍ତାବର୍ଷ ଆଉ ୪ଟି ଜିଲ୍ଲାକୁ ଏହି ପରିକଳ୍ପନା ସଂପ୍ରସାରିତ ହେବ । ସମନ୍ୱିତ ଆଦିବାସୀ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ରମାନଙ୍କରେ ପ୍ରଚଳିତ ସୁବିଧାସୁଯୋଗରେ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇ ଓ କ୍ଷୁଦ୍ର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ରମାନ ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସେବା କାର୍ଯ୍ୟ ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ କରାଯିବ । ଆୟୁର୍ବେଦ ଓ ହୋମିଓପାଥି ଚିକିତ୍ସା ଉତ୍ସାହିତ କରାଯିବ ଏବଂ ସେ ସବୁ ପଦ୍ଧତିରୁ ଉପଲବ୍ଧ ହେଉଥିବା ସୁବିଧାଗୁଡ଼ିକୁ ବୃଦ୍ଧି କରାଯିବ । ସଂକ୍ରାମକ ରୋଗଗୁଡ଼ିକର ବିଲୋପ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଥିବା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକୁ ପୂର୍ବପରି ବଳବତ୍ତର ରଖାଯିବ । ବଜେଟରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଓ ଚିକିତ୍ସାମୂଳକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପାଇଁ ବର୍ଦ୍ଧିତ ପରିମାଣରେ ୩ କୋଟି ୯୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ରଖାଯାଇଛି ।

୧୯—ଆମ ଶିକ୍ଷାନୀତିରେ ମାଧ୍ୟମିକ ଓ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷାର ସଂପ୍ରସାରଣ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପ୍ରାଥମିକ ଓ ପ୍ରୌଢ଼ ଶିକ୍ଷାର ଉନ୍ନତି ବିଧାନ ଉପରେ ପ୍ରଧାନତଃ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଛି । ୧୯୭୯-୮୦ରେ ନୂଆ ନୂଆ ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଖୋଲିବା ଛଡ଼ା ଅନେକ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଉନ୍ନୀତ କରାଯିବ । ଅନଗ୍ରସର ଅଞ୍ଚଳମାନଙ୍କରେ ଛାତ୍ର ସଂଗ୍ରହ ପାଇଁ ଅଭିଯାନ ଚାଲୁ ରହିବ । ପ୍ରୌଢ଼ ଶିକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ଜୋରସୋରରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯିବ । ମାଧ୍ୟମିକ ଓ ଉଚ୍ଚତର ଶିକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଗୁଣାତ୍ମକ ଉନ୍ନତି ସାଧନ ଉପରେ ଜୋର ଦିଆଯିବ । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକୁ ସଂପାଦନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଅଣଯୋଜନା ବଜେଟରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଥିବା ୮୪ କୋଟି ୧ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଛଡ଼ା ଯୋଜନା ବଜେଟରେ ମଧ୍ୟ ୮ କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ।

୨୦—ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ଘରଡ଼ିହ ନ ଥିବା ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଘରତିଆରି ପାଇଁ ସ୍ଥାନ ଯୋଗାଇ ଦେବା ଦିଗରେ ଆମ ଉଦ୍ୟମ ଗ୍ଲୁ ରହିବ । ରାଜ୍ୟ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ବୋର୍ଡ ଓ ଇମ୍‌ପ୍ରୁଭ୍‌ମେଣ୍ଟ ଟ୍ରଷ୍ଟଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପକୁ ସଂପ୍ରସାରିତ କରାଯିବ । ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ପରିକଳ୍ପନାଗୁଡ଼ିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସାଧାରଣ ବୀମା ନିଗମଠାରୁ ମିଳିଥିବା ଋଣରୁ ଚଳିତ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ୧ କୋଟି ଟଙ୍କା ଯୋଗାଇ ଦିଆ ଯାଇଛି । ପୁଣି ଆସନ୍ତାବର୍ଷ ପାଇଁ ବଜେଟରେ ୧ କୋଟି ୬୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇଛି ।

୨୧—ଅର୍ଥନୀତିର ସମନ୍ୱିତ ବିକାଶ ଦିଗରେ ଚାଷୀ ମୂଲିଆ ଶ୍ରେଣୀର ଭୂମିକା ଅତି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ସବୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସେମାନଙ୍କର ନ୍ୟାଯ୍ୟ, ସ୍ୱାର୍ଥ ସଂରକ୍ଷଣ କରିବା ପାଇଁ ଆମେ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିବଦ୍ଧ । କର୍ମ ପରିସ୍ଥିତିର ଉନ୍ନତି ସହିତ ବିଶୃଙ୍ଖଳାର ବିଲୋପ ହେବା ଆମର ଆଶା । ବେକାରୀ ତଥା ଅର୍ଦ୍ଧ ବେକାରୀ ଆମ ଅର୍ଥନୀତି ପାଇଁ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ଜଟିଳ ସମସ୍ୟା ହୋଇଛି । ବେକାର ଥିବା ଜନ ସଂଖ୍ୟା ସହିତ ବାର୍ଷିକ ୧ ଲକ୍ଷ ୯୦ ହଜାର ଲୋକ ଶ୍ରମିକଗୋଷ୍ଠୀ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେଉଛନ୍ତି । ଏ ସମସ୍ୟା ଏତେ ଜଟିଳ ଯେ କେବଳ ଶିଳ୍ପ ବା ସରକାରଙ୍କ ଅଧୀନସ୍ଥ କର୍ମ ସଂସ୍ଥାନ ଜରିଆରେ ତାହାର ସମାଧାନ କରାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ ବୋଲି ମୁଁ ଗତବର୍ଷ ସୂଚନା ଦେଇଥିଲି । ତେଣୁ ଆତ୍ମନିଯୁକ୍ତି, କୃଷିର ଦ୍ରୁତ ବିକାଶ, ଶ୍ରମ ଭିତ୍ତିକ କୁଟୀର ତଥା କ୍ଷୁଦ୍ର ଶିଳ୍ପର ବିକାଶ ସାଧନ ଓ "କାମ ପାଇଁ ଶସ୍ୟ" କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନୁଯାୟୀ ମିଳୁଥିବା ସାହାଯ୍ୟର ଯଥୋଚିତ ଉପଯୋଗ ଉପରେ ଆମେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଉଛୁ ।

୨୨—ଆଦିବାସୀ ଓ ହରିଜନ ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କ ପ୍ରତି ସଦା ସର୍ବଦା ଆମେ ବିଶେଷ ଧ୍ୟାନ ଦେଇଆସିଛୁ । ସେମାନଙ୍କର ଆର୍ଥିକ, ଶିକ୍ଷାଗତ ତଥା ପାରିପାର୍ଶ୍ୱିକ ବିକାଶ ଲାଗି ସମସ୍ତ ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ତୀକ୍ଷ୍ଣ ଦୃଷ୍ଟି ରହିବ । ଆଦିବାସୀ ଉନ୍ନୟନ କର୍ପୋରେସନର କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପ୍ରସାରିତ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଆର୍ଥିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଲାଭଜନକ ପରିକଳ୍ପନା ପାଇଁ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଋଣ ବିନିଯୋଗରେ ହରିଜନମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ ସହଯୋଗ ଯୋଗାଇ ଦେବା ନିମନ୍ତେ ଏକ ନୂତନ କର୍ପୋରେସନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯିବ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତ୍ୟୋଦୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ ହେବ । ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଠାରୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଆର୍ଥିକ ସାହାଯ୍ୟ ଆକାରରେ ମିଳିଥିବା ୯ କୋଟି ୭୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ସମେତ ଏହି ବଜେଟରେ ଆଦିବାସୀ ଉପ-ଯୋଜନାରେ ମୋଟ ୮୦ କୋଟି ୮୬ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ବରାଦ କରାଯାଇଛି ।

୨୩—ସପ୍ତମ ଅର୍ଥ କମିଶନଙ୍କ ସୁପାରିଶ ମତେ ମିଳୁଥିବା ସମ୍ବଳ ତଥା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନୁଦାନ, ରାଜ୍ୟର ଟିକସ ଓ ଅଣ ଟିକସ ସମ୍ବଳ, ଋଣ ଓ ପବ୍ଲିକ ଆକାଉଣ୍ଟରେ ବଳକା ଅର୍ଥରୁ ଅଣଯୋଜନା ବ୍ୟୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ପରେ, ୨୦୦ କୋଟି ଟଙ୍କାର

ବାର୍ଷିକ ଯୋଜନା ପାଇଁ ପ୍ରଚଳିତ ହାରରେ ରାଜ୍ୟର ନିଜ ସମ୍ବଳ ୫୫ କୋଟି ଟଙ୍କା ହେବ ବୋଲି ଅଟକଳ କରାଯାଇଛି । ୧୯୭୯-୮୦ ମଧ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ୧୭ କୋଟି ଟଙ୍କା ଅତିରିକ୍ତ ସମ୍ବଳ ବ୍ୟବସ୍ଥା କଲେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସାହାଯ୍ୟ ୧୧୯ କୋଟି ଟଙ୍କା ମିଳିବ ବୋଲି ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ମିଳିଛି । ମାନ୍ୟବର ସଦସ୍ୟମାନେ ଅବଗତ ଯେ ବିଦ୍ୟୁତ କାରଖାନା ଓ ଜଳସେଚନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ତଥା ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ବାବଦ ଖର୍ଚ୍ଚ ଉପକୃତ ହେଉଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କଠାରୁ ମିଳୁଥିବା ରାଜସ୍ୱ ତୁଳନାରେ ବହୁ ଅଧିକ । ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉପକୃତ ହେଉଥିବା ଲୋକମାନଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ରାଜ୍ୟର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦରିଦ୍ର ଲୋକଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ବେଶ୍ ଭଲ । ଫଳରେ, ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଧନୀକ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ହିଁ ସାଧାରଣ କରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉପକୃତ ହେଉଛନ୍ତି । ଏହା ଅବାଞ୍ଛନୀୟ । ତେଣୁ ଏହି ପରିକଳ୍ପନାଗୁଡ଼ିକୁ ଅର୍ଥନୈତିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଲାଭଜନକ କରିବା ଲାଗି ଆମେ ଜଳସେଚନ କର ଓ ବିଦ୍ୟୁତ୍‌କର କ୍ଷେତ୍ରରେ ସଂଶୋଧନ କରିବା ଲାଗି ପ୍ରସ୍ତାବ ରଖିଛୁ । ଏତଦ୍‌ବ୍ୟତୀତ ଅଧିକ ସମ୍ବଳ ଉଠାଇବା ପାଇଁ ଅନ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତାବ ମଧ୍ୟ ଅଛି । ୧୯୭୯-୮୦ରେ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ବ୍ୟବସ୍ଥାମାନ ଏବଂ ତହିଁରୁ ପ୍ରାପ୍ୟ ଆୟ ନିମ୍ନମତେ ହେବ—

(ଟଙ୍କା କୋଟି ହିସାବରେ)

ବିଦ୍ୟୁତ ଶୁଳ୍କ ..	୬·୫୫
ବିକ୍ରି ଟିକସ ..	୨·୫୦
ଜଙ୍ଗଲ ଶୁଳ୍କ ..	୨·୩୫
ଭୂରାଜସ୍ୱ ଉପରେ ସେସ ..	୨·୧୫
ଜଳକର ..	୧·୧୫
ଜଳପଥ ଓ ରାସ୍ତାରେ ନିଆଯାଉଥିବା ମାଲପତ୍ର ଉପରେ ଟିକସ	୧·୦୦
ଆମୋଦ କର ..	୦·୭୦
ମଟର ଗାଡ଼ି ଟିକସ ..	୦·୩୫
କୋଇଲା ଓ କ୍ରୋମାଇଟ ଉପରେ ରୟାଲ୍‌ଟି ଇତ୍ୟାଦି ..	୦·୩୭
ମୋଟ	୧୭·୧୨

ମାନ୍ୟବର ସଦସ୍ୟମାନେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବେ ଯେ ଏ ସବୁ ବ୍ୟବସ୍ଥାରୁ ଆଦାୟ ହେବା ରାଜସ୍ୱଭାର ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଧନୀ ଓ ସ୍ୱଚ୍ଛଳ ଲୋକଙ୍କ ଉପରେ ପଡ଼ିବ । ବୃହତ ଉନ୍ନୟନମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକରେ ଅର୍ଥ ବିନିଯୋଗ ଲାଗି ଅର୍ଥ ଆବଶ୍ୟକ ପଡୁଥିବା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏହି ଟିକସ ଭାର ଗୁରୁତର ବୋଲି ବିଚାର କରାଯାଇ ନ ପାରେ । ଉପସ୍ଥାପିତ ପ୍ରସ୍ତାବଗୁଡ଼ିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ଦିଗରେ ମାନ୍ୟବର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ଓ ସହଯୋଗ କାମନା କରୁଛି ।

୨୪—ସତର କୋଟି ଟଙ୍କାର ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଅତିରିକ୍ତ ସମ୍ବଳ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇ ମଧ୍ୟ, କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସାହାଯ୍ୟ ବାବଦ ୧୧୯ କୋଟି ଟଙ୍କା ତଥା ଦୃଷ୍ଟିରେ ଥିବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆୟ ମିଶି ଆମ ଯୋଜନା ପାଇଁ ସର୍ବମୋଟ ୧୯୧ କୋଟି ଟଙ୍କା ସମ୍ବଳ ସଂଗୃହିତ ହୋଇପାରୁଛି । କିନ୍ତୁ ଯୋଜନା ପାଇଁ ୨୦୦ କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ପ୍ରସ୍ତାବ ରଖାଯାଇଛି । ତେଣୁ ବଜେଟରେ ୯ କୋଟି ଟଙ୍କା ନିଅଣ୍ଟ ହେବ ।

୨୫—ମୁଁ ଆନନ୍ଦର ସହିତ ଗୃହର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦେବାକୁ ଚାହେଁ ଯେ, ଜାତୀୟ ଉନ୍ନୟନ ପରିଷଦର ପରବର୍ତ୍ତୀ ବିଚାର ଆଲୋଚନା ଅନୁଯାୟୀ ଆଗାମୀ ୪ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନା ବାବଦକୁ ୯୫ କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଧିକ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସାହାଯ୍ୟ ମିଳିବ ବୋଲି ଜଣାଯାଏ । ଏଣୁ ଏ ବାବଦରେ ବର୍ଷକୁ ପ୍ରାୟ ଅଧିକା ୨୪ କୋଟି ଟଙ୍କା ମିଳିବ । ଏହା ଫଳରେ ୧୯୭୯-୮୦ ବଜେଟ୍‌ରେ ଯେଉଁ ୯ କୋଟି ଟଙ୍କା ନିଅଣ୍ଟିଆ ହେଉଛି ତାହାକୁ ଭରଣା କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଉକ୍ତ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଅତିରିକ୍ତ ଗ୍ରାଣ୍ଟ ଜରିଆରେ ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନାର ବ୍ୟୟ ଅଟକଳ ୨୧୫ କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପାଇଁ ଆମ ହାତରେ ୧୫ କୋଟି ଟଙ୍କା ବଳକା ରହିବ । ଆଗରୁ ମୁଁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିବା "କାମ ପାଇଁ ଶସ୍ୟ" କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ବାବଦ ୨୦ କୋଟି ୩୪ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଏବଂ ଆଦିବାସୀ ଉନ୍ନୟନ ଲାଗି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସାହାଯ୍ୟ ବାବଦ ୯ କୋଟି ୭୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାକୁ ମିଶାଇ ବାର୍ଷିକ ଯୋଜନା ବ୍ୟୟ ଅଟକଳ ୨୪୫ କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ହୋଇପାରେ ।

୨୬—ମୁଁ ଏହି ଅବସରରେ ଗୃହର ମାନ୍ୟବର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦେବାକୁ ଚାହେଁ ଯେ ଅର୍ଥନୈତିକ ଉନ୍ନୟନ ତଥା ସାମାଜିକ ବିକାଶ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବ୍ୟାଙ୍କଗୁଡ଼ିକର ଯେଉଁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ରହିଛି ସେ ସବୁକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ବଜେଟରେ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ସମ୍ବଳକୁ ସହାୟକ ହେବାଭଳି ଏହି ସୂତ୍ରରୁ ଋଣ ଲଗାଣର ପରିମାଣ ବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ ସରକାର ବିଶେଷ ଧ୍ୟାନ ଦେଉଛନ୍ତି । ଋଣ ପ୍ରଦାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆମ ରାଜ୍ୟର ମୁଣ୍ଡପିଛା ବ୍ୟାଙ୍କ ଋଣ ହାର ଦେଶମଧ୍ୟରେ ଅତିନ୍ୟୁନ । ଏଣୁ ବ୍ୟବସାୟିକ

ଋଣ

ବ୍ୟାଙ୍କ ତଥା ସର୍ବଭାରତୀୟ ଅର୍ଥ ଲଗାଣକାରୀ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଆହୁରି ଯଥେଷ୍ଟ ପରିମାଣରେ ଅର୍ଥ ବିନିଯୋଗ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହି ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟାଙ୍କମାନଙ୍କର ଶାଖା ସଂପ୍ରସାରଣ କରାଯାଉଛି । ରାଜ୍ୟରେ ବ୍ୟବସାୟିକ ବ୍ୟାଙ୍କଗୁଡ଼ିକର ଶାଖା ସଂଖ୍ୟା ୧୯୭୭ ମସିହା ଜୁନ୍ ମାସରେ ୫୨୯ ଥିବା ସ୍ଥଳେ ୧୯୭୮ ଜୁନ୍‌ରେ ଏହା ୬୬୦କୁ ଏବଂ ତହିଁ ପରେ ଏହା ୬୮୦କୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ଆସନ୍ତାବର୍ଷ ଆଉ ଅଧିକ ଶାଖା ବ୍ୟାଙ୍କ ଖୋଲିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ରହିଛି ।

୨୭—ଯୋଜନା ନିମନ୍ତେ ଆମର ସମ୍ବଳ ସଂରକ୍ଷଣଜନିତ ଉଦ୍‌ବେଗ ସତ୍ତ୍ୱେ ଆମେ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ଏବଂ ପେନ୍‌ସନ୍ ଭୋଗୀମାନଙ୍କୁ ଅଧିକ ସୁବିଧା ଯୋଗାଇ ଦେଇଛୁ । ଏ ବାବଦରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଅତିରିକ୍ତ ମହଙ୍ଗା ଭତ୍ତା ଦିଆଯାଇଛି ଏବଂ ପେନ୍‌ସନ୍‌ହାର ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଛି । ମୁଁ ଆନନ୍ଦର ସହିତ ଗୃହକୁ ଜଣାଇ ଦେବାକୁ ଚାହେଁ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରାଥମିକ ସ୍କୁଲ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କୁ ଯେପରି "ତ୍ରିବିଧ ସୁବିଧା ପରିକଳ୍ପନା" ପରିସରଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି, ସେହିପରି ସାହାଯ୍ୟପ୍ରାପ୍ତ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକର କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ଉକ୍ତ ସୁବିଧା ଦେବା ପାଇଁ ସରକାର ନିଷ୍ପତ୍ତି କରିଛନ୍ତି ।

୨୮—ମହାଶୟ, ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୋ ବକ୍ତବ୍ୟ ଶେଷ କରିବାକୁ ଯାଉଛି । ବର୍ତ୍ତମାନର ଅର୍ଥନୈତିକ ଅବସ୍ଥା ଏବଂ ଆଗାମୀ ବର୍ଷଗୁଡ଼ିକରେ ଆମକୁ ଯେଉଁ କର୍ତ୍ତବ୍ୟର ଆହ୍ୱାନକୁ ମୁକାବିଲା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ, ମାନ୍ୟବର ସଦସ୍ୟମାନେ ତାହା ଉପଲବ୍ଧି କରିଛନ୍ତି ବୋଲି ମୋର ଆଶା । ଗୋଟିଏ ବଜେଟର କାର୍ଯ୍ୟକାଳ ଏକ ବର୍ଷ ହୋଇଥିବା ସ୍ଥଳେ ଅର୍ଥନୈତିକ ବିକାଶସାଧନ ହେଉଛି ଏକ ଦୀର୍ଘ ମିଆଦୀ ପ୍ରକ୍ରିୟା । ମୁଁ ଗୃହକୁ ଏହି ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇପାରେ ଯେ ସହଯୋଗ ଓ ସଦିଚ୍ଛା ମିଳିଲେ ଏକ ସମୃଦ୍ଧ ଓଡ଼ିଶା ଗଠନ ଦିଗରେ ସରକାରଙ୍କ ଉଦ୍ୟମ ଅବ୍ୟାହତ ରହିବ ।

୨୯—ମହାଶୟ, ଆପଣଙ୍କ ଅନୁମତିକ୍ରମେ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁଁ ଏ ଗୃହର ବିଚାର ଓ ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ ୧୯୭୯-୮୦ର ବଜେଟ ଉପସ୍ଥାପନ କରୁଛି ।

ଜୟହିନ୍ଦ୍

ମୁଦ୍ରିତ : ଓଡ଼ିଶା ସରକାରୀ ମୁଦ୍ରଣାଳୟ, କଟକ-୧୦